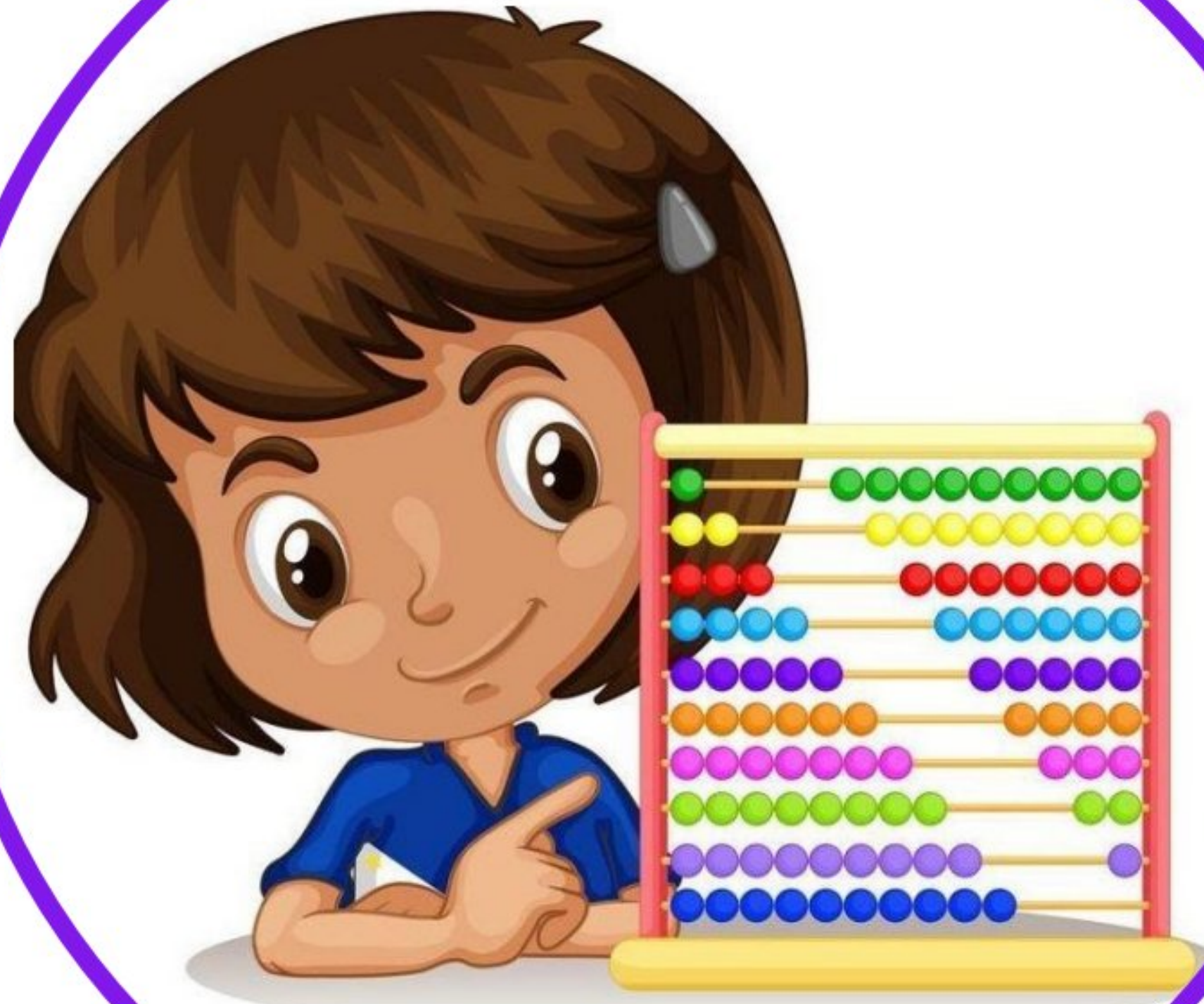

فصل ششم

تفریق در جدول ارزش مکانی

تفریق در جدول ارزش مکانی

برای تفریق هم اگر یکی یا ده تایی های عدد دوم بیش تر از یکی یا ده تایی عدد اول باشد، باید از عدد سمت چپ خود **یک دسته باز** کنیم و آن را به یکی ها و ده تایی های عدد اول **انتقال** دهیم.

این گونه تفریق را ابتدا جدول ارزش مکانی انجام دهیم که بر اثر تمرین، دیگر نیاز به استفاده از جدول ارزش مکانی نیست.

در تفریق سه رقمی هم اگر یکی‌های عدد دوم یا ده‌تایی‌های عدد دوم از عدد اوّل

بزرگ‌تر باشد تفریق را به داخل جدول ارزش مکانی می‌بریم و به صورت زیر

عمل می‌کنیم. ۵ ده‌تایی چون بیش‌تر از ۱ ده‌تایی است از ۸ صدتایی یک دسته باز

کرده و به ده‌تایی انتقال می‌دهیم که با ۱ ده‌تایی می‌شود ۱۱ ده‌تایی. و به این

ترتیب تفریق را انجام می‌دهیم.

یکی	ده تایی	صدتایی
	۱۱	۷
۹	۱	۸
۶	۵	۳
۳	۶	۴

۸۱۹

- ۳۵۶

-

۱- یکتا ۵۶ ریال داشت.

اگر ۳۲ ریال را صدقه دهد، چقدر پول برایش باقی مانده است؟
چند سکه از هر کدام برایش باقی مانده است؟

۲۰۰ ریالی و ۴۰۰ ریالی

همین تفریق را در جدول ارزش انجام دهید.
این تفریق را یک بار هم بدون جدول انجام دهید.

د	ی
۵	۶
۳	۲
۲	۴

$$\begin{array}{r} 56 \\ - 32 \\ \hline 24 \end{array}$$

۲- یگانه ۸۴ ریال داشت. اگر ۳۷ ریال را صدقه دهد، چند ریال برایش باقی می ماند؟

۴۷ ریال برایش باقی ماند.

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 37 \\ \hline 47 \end{array}$$

۳- سارا ۵۲۴ ریال داشت.

اگر ۱۵۰ ریال را صدقه دهد، چقدر پول برایش باقی می ماند؟ ۳۷۴ ریال برایش باقی می ماند.

چند سکه از هر کدام برایش باقی مانده است؟ ۳ سکه ۱۰۰ ریالی، ۷ سکه ۱۰ ریالی و ۴ سکه ۱ ریالی.

آیا او می تواند ۵ تا ۱۰ ریالی از پول هایش را بردارد؟ چرا؟ خیر. چون ۲ سکه ۱۰ ریالی دارد.

سارا برای این که بتواند سکه های ۱۰ ریالی را بردارد، مجبور شد یک سکه ۱۰۰ ریالی بدهد و به جای آن ۱۰ تا

سکه ۱۰ ریالی بگیرد. حالا مشخص کنید از هر سکه چند تا برایش مانده است؟

۴ سکه ۱۰۰ ریالی، ۱۲ سکه ۱۰ ریالی و ۴ سکه ۱ ریالی

تفریق را در جدول ارزش مکانی انجام دهید.
این تفریق را بدون جدول و به صورت زیر می نویسیم.

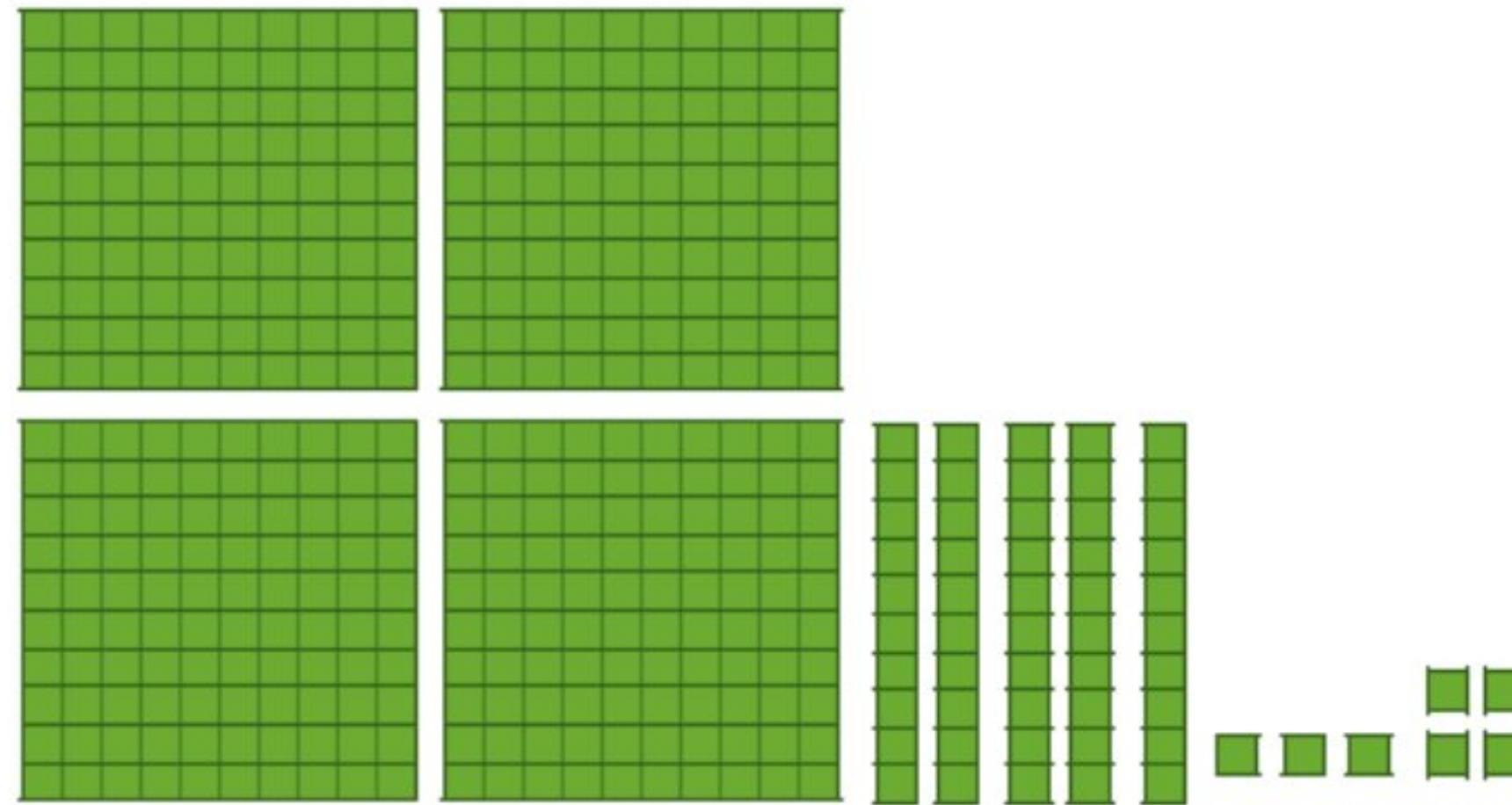
ص	د	ی
۴	۱۲	۴
۵	۲	۴
- ۱	۵	۰
۳	۷	۴

$$\begin{array}{r}
 ۴۱۲ \\
 - ۵۲۴ \\
 \hline
 ۱۵۰ \\
 ۳۷۴
 \end{array}$$

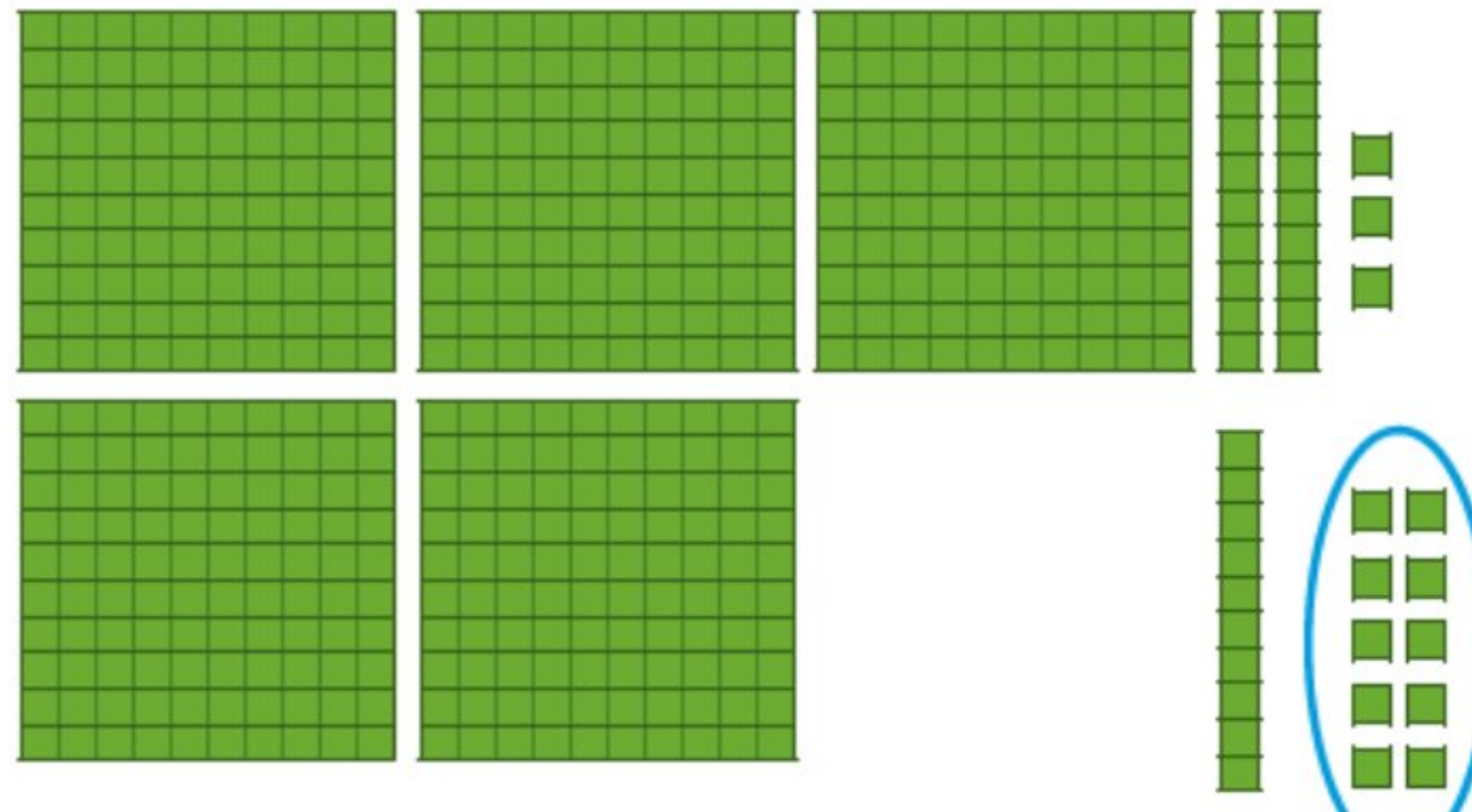
عددهای ۴ و ۱۲ که به رنگ قرمز هستند، نشان دهنده‌ی چیست؟

چون از ۲ تا ۱۰ تایی نمی توانیم ۵ تا ۱۰ تایی برداریم، پس یک دسته‌ی ۱۰۰ تایی را باز می کنیم و به ۱۰ تایی ها می دهیم به این ترتیب ۱۲ دسته ۱۰ تایی داریم و با برداشتن یک دسته‌ی ۱۰۰ تایی، ۴ بسته‌ی ۱۰۰ تایی باقی می ماند.

با رسم دسته‌های صدتایی، ده‌تایی و یکی مانند نمونه، تفریق‌ها را انجام دهید. در صورت لزوم یک دسته‌ی صدتایی را برداشته به جای آن ۱۰ ده‌تایی قرار دهید و یا یک دسته‌ی ده‌تایی را برداشته به جای آن ۱۰ یکی بگذارید.

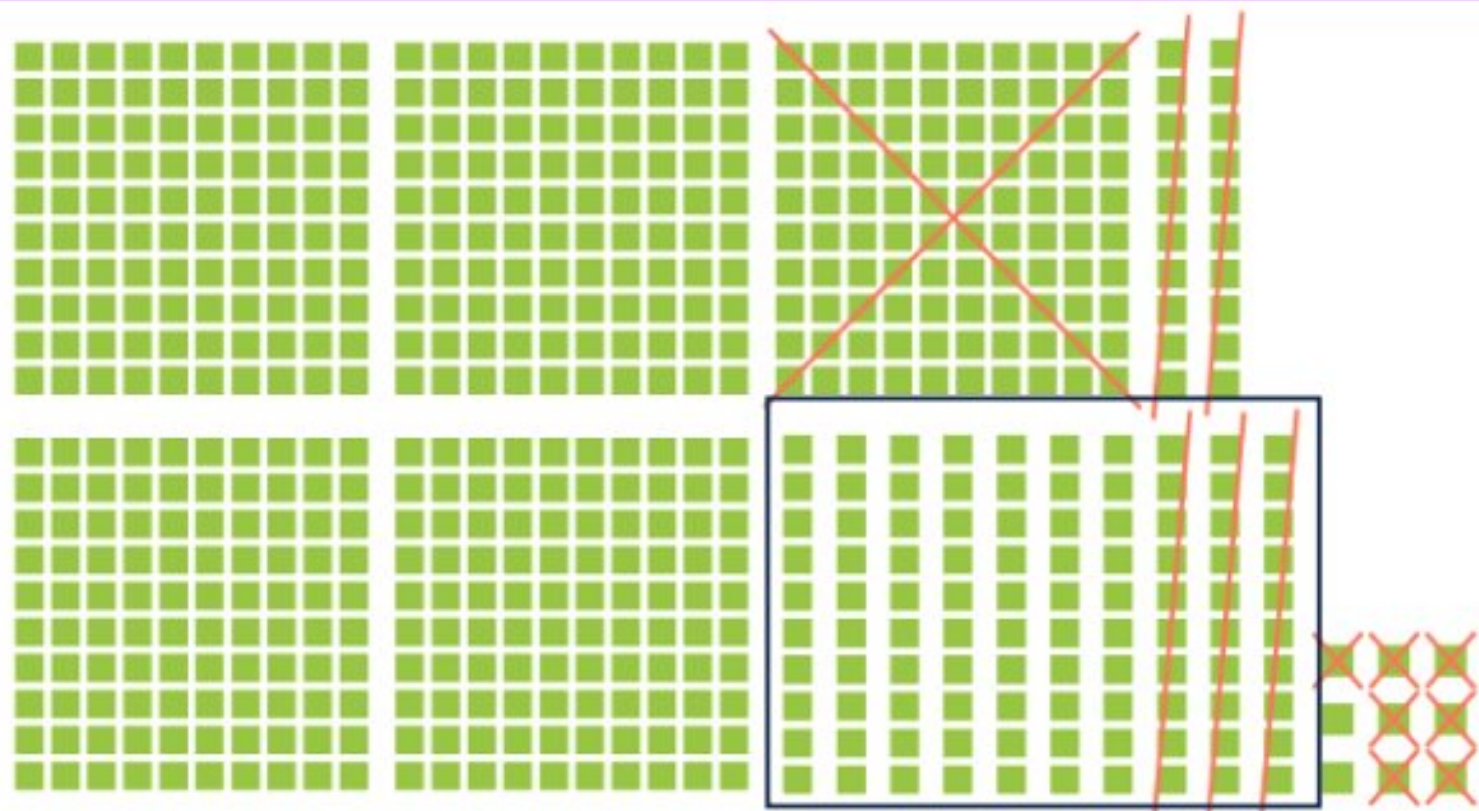

$$\begin{array}{r} 457 \\ - 124 \\ \hline 333 \end{array}$$

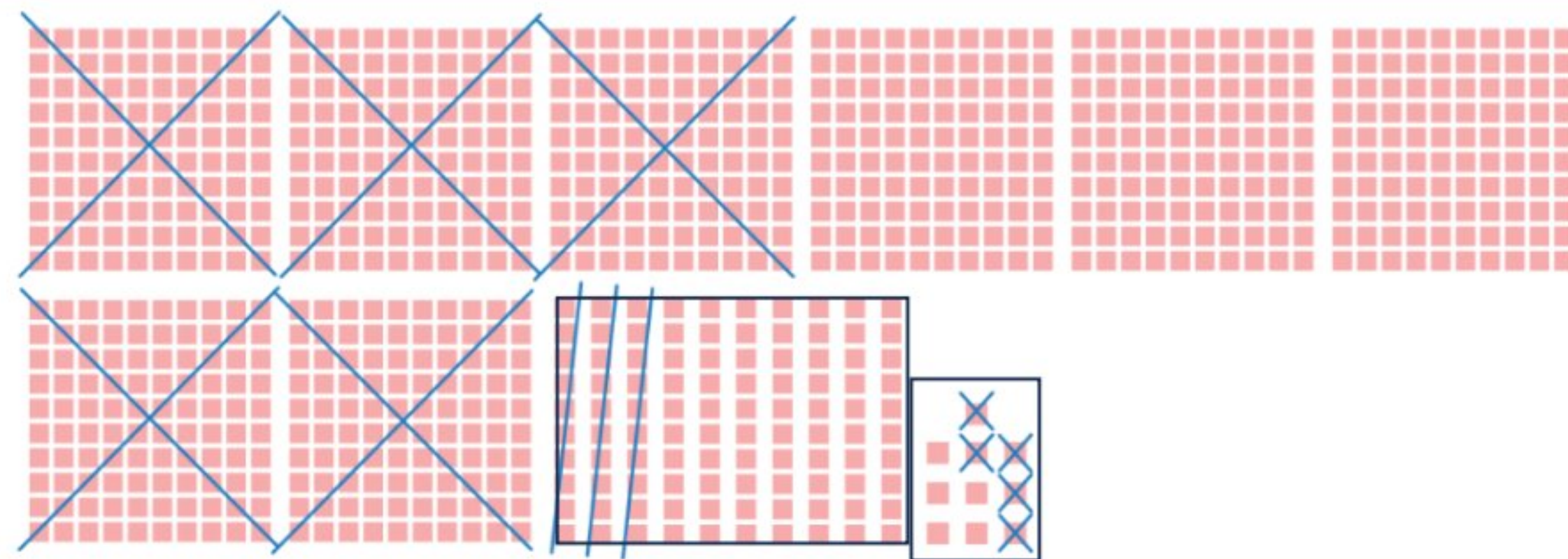

باز کردن یک دسته‌ی ده‌تایی به ۱۰ تا یکی

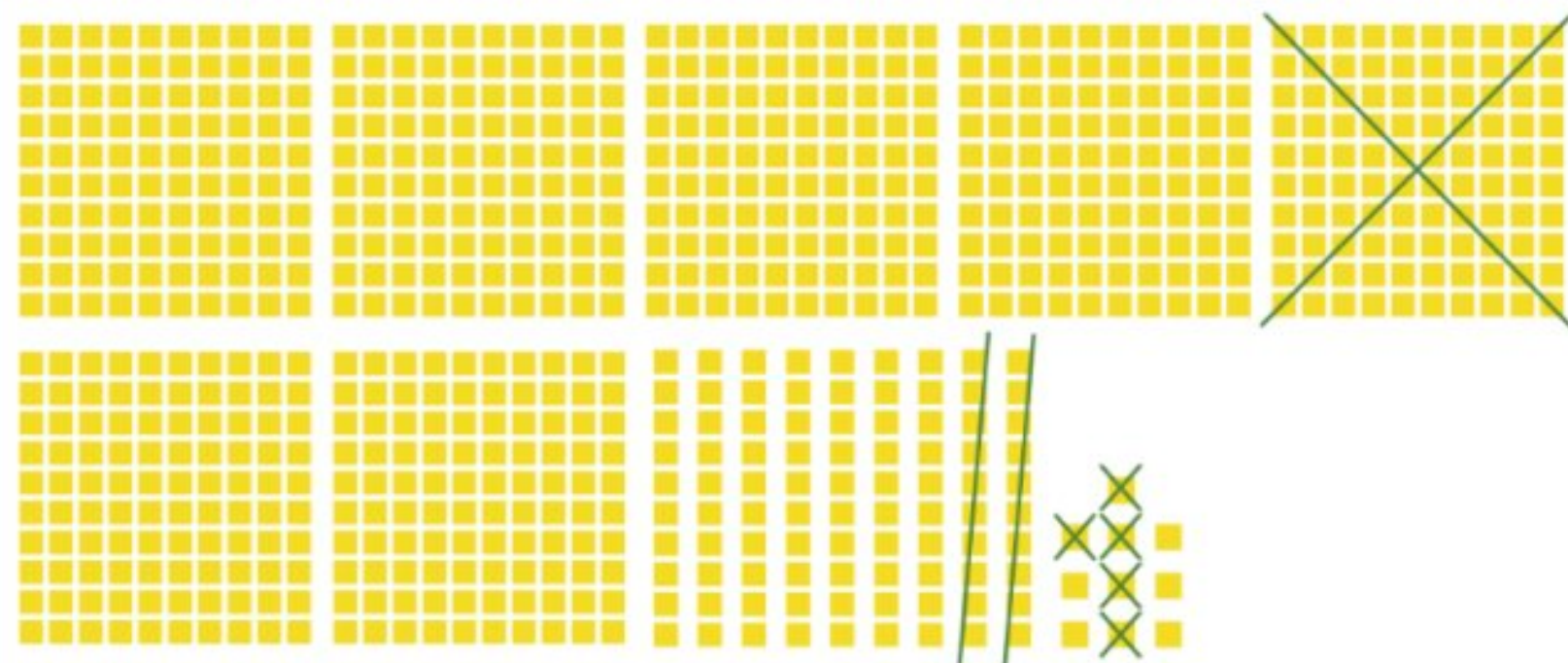
$$\begin{array}{r} 542 \\ - 219 \\ \hline 324 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 512 \\
 \cancel{6} \cancel{4} 9 \\
 - 157 \\
 \hline
 472
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 10 \\
 \cancel{8} \cancel{0} 10 \\
 \cancel{9} \cancel{1} \cancel{0} \\
 - 535 \\
 \hline
 375
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 9 \\
 \cancel{7} \cancel{0} 10 \\
 \cancel{8} \cancel{0} \cancel{0} \\
 - 125 \\
 \hline
 675
 \end{array}$$